

Van	Het college van burgemeester en wethouders
Aan	De gemeenteraad
Datum B&W vergadering	16-12-2025
Zaaknummer	1488228
Portefeuillehouder	Hugo Bellaart
Onderwerp	Inzet meetauto luchtkwaliteit

1. Kennisnemen van

De bevindingen inzake motie onderwerp 'inzet meetauto voor luchtkwaliteitsmetingen'.

2. Inleiding

Tijdens de raadsvergadering van 14 mei 2025 is de motie M25-38 met het onderwerp 'inzet meetauto voor luchtkwaliteitsmetingen' besproken. Het college heeft toegezegd (T 25-11) om te onderzoeken wat de meerwaarde van een meetauto kan zijn en welke metingen al plaatsvinden in de gemeente. Middels deze raadsmededeling deelt het college haar bevindingen.

3. Kernboodschap

In de gemeente meten we momenteel twee soorten fijnstof: PM_{10} en $PM_{2.5}$. Dit doet de burgermeetgroep in het kader van het project Hollandse Luchten. Er hangen ongeveer 15 meetkastjes verspreid over de vier kernen. Hierdoor hebben we een globaal beeld van de luchtkwaliteit in onze gemeente en kunnen we de verschillende meetpunten met elkaar vergelijken. In het kader van Hollandse Luchten wordt ook stikstofdioxide gemeten op een aantal geselecteerde plekken in de gemeente.

De meetauto van de Universiteit Utrecht meet fijnstof, stikstofdioxide, ultrafijnstof ($PM_{0.1}$) en roet. Fijnstof en stikstofdioxide worden al in kaart gebracht met de sensoren van Hollandse Luchten. Ultrafijnstof en roet brengen we nu nog niet in kaart. Voor het onderzoek moet de auto twee keer vier weken door de gemeente rijden. Dit kan op twee manieren worden gedaan:

- De auto kan gebruikt worden om hotspots in kaart te brengen. Door in een beperkt gebied veel te rijden ontstaat er een nauwkeurig beeld van een specifiek gebied.
- Er kan ook een globaal beeld gevormd worden door de auto minder vaak op meer plekken te laten rijden. Dit geeft een groter onderzoeksgebied met een mindere nauwkeurigheid. Doordat er minder metingen worden gedaan per gebied wordt dit beeld aangevuld door een model.

Ongeacht de methodiek is het gebruik van de meetauto niet zonder verplichtingen. De universiteit stelt als voorwaarde dat de inzet van de meetauto voor hun onderzoek gebruikt kan worden. Om in aanmerking te komen voor de meetauto hebben wij een specifieke onderzoeksvraag nodig en dat er maatregelen getroffen kunnen worden aan de hand van de metingen. Op dit moment kunnen we niet aan de voorwaarden voor de meetauto voldoen:

- We hebben niet de capaciteit die nodig is om een onderzoeksvraag uit te werken die voldoet aan de eisen van de Universiteit Utrecht.
- We hebben geen middelen om eventuele maatregelen uit te werken en uit te voeren.

De toegevoegde waarde van de meetauto, het in kaart brengen van de uitstoot van met name ultrafijnstof en roet, vergt een forse financiële toezegging. Naast €20.000,- voor het gebruik van de meetauto en het toelichten van de data moet er budget worden vrijgemaakt voor capaciteit om de auto rond te rijden en om een onderzoeksvraag uit te werken die voldoet aan de onderzoeksvoorwaarden van de Universiteit Utrecht. Kosten voor het uitwerken en uitvoeren van eventuele maatregelen komen hier bovenop.

4. Consequenties

De initiële kosten voor het gebruik van de meetauto bedragen €10.000,-. In dit bedrag is het gebruik van de meetauto inbegrepen, twee keer vier weken, een training voor het gebruik van de meetauto en de gemeten data. Het is aannemelijk dat medewerkers van het project van de Universiteit Utrecht ons moeten helpen met het interpreteren van de data. Dit zit niet bij de initiële kosten inbegrepen. De totale kosten voor het gebruik van de meetauto lopen hierdoor op tot €20.000,-.

Daarnaast zijn er vanuit de gemeente twee medewerkers nodig die de training volgen en in totaal twee keer vier weken elke dag een aantal uren rondrijden door de gemeente.

Om gebruik te kunnen maken van de meetauto wordt er meer beleidsvorming gevraagd. De raad heeft onlangs unaniem de begroting aangenomen voor 2026. Hierin is opgenomen om te bezuinigen op het maken, en daarmee ook uitvoeren, van beleid op autonome ambities.

5. Communicatie

Het college laat de Universiteit Utrecht weten niet verder te gaan met de meetauto luchtkwaliteit.

6. Vervolg

Gelet op de kosten en de aanvullende voorwaarden gaat het college niet verder met de meetauto luchtkwaliteit.

Met deze raadsmededeling beschouwt het college de gedane toezegging als afgehandeld.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Gooise Meren,

drs. E.M. Voorhorst,
Gemeentesecretaris

drs. H.M.W. ter Heegde,
Burgemeester